

Pozemkové úpravy

V minulém čísle tohoto zpravodaje jsme vám představili naši instituci – Státní pozemkový úřad. Seznámili jsme vás s jeho hlavními činnostmi a krátce jsme se věnovali také pozemkovým úpravám, které pomáhají nejen k rozvoji venkova, ale také ke zlepšení životního prostředí a ochraně a zúrodnění půdního fondu. A právě na téma pozemkových úprav se zaměříme dnes.

Co je cílem pozemkových úprav

Cílem pozemkových úprav je obnovení osobního vztahu lidí k zemědělské půdě a krajině. Díky pozemkovým úpravám se vytvářejí podmínky pro racionální hospodaření na zemědělských pozemcích a pomáhají rozvoji trhu s půdou především směrem

hospodářské činnosti a zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství, zlepšení

pozemkového úřadu, na některých obecních úřadech). Je však možné požádat i formou jednoduché vlastní žádosti. Žádost je nutné podat na příslušnou pobočku Státního pozemkového úřadu. Zahájit řízení lze však i z jiných důvodů, shledá-li Státní pozemkový úřad opodstatněné důvody, naléhavost a účelnost provedení pozemkových úprav.

Polní cesta před realizací pozemkové úpravy

Polní cesta po realizaci pozemkové úpravy

k zemědělství. Komplexní pozemkové úpravy představují komplexní řešení zpravidla celého katastrálního území (mimo zastavěné území) včetně zpřístupnění pozemků, protierozní ochrany, vodohospodářských opatření a ekologické stability území.

Pojem pozemkové úpravy vymezuje § 2 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“).

Pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se, nebo dělí, a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech původní pozemky zanikají a zároveň se vytvářejí pozemky nové, k nimž se uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena v rozsahu rozhodnutí podle § 11 odst. 8 zákona.

Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení kvality života ve venkovských oblastech včetně napomáhání diverzifikace

životního prostředí, ochrany a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství, zejména v oblasti snižování nepříznivých účinků povodní a řešení odtokových poměrů v krajině, a zvýšení ekologické stability krajiny.

Formy pozemkových úprav

- komplexní, kdy je zpravidla řešeno celé katastrální území, rozsah pozemkové úpravy musí splňovat veškeré náležitosti definované zákonem a zvláštním právním předpisem, kterým je vyhláška č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav

- jednoduché, kdy je řešena pouze část určitého katastrálního území, či vyřešení přídelů

Zahájení a řízení o pozemkových úpravách

Řízení o pozemkových úpravách zahajuje Státní pozemkový úřad, který je povinen zahájit řízení vždy, požádají-li o zahájení vlastníci nadpoloviční výměry pozemků zemědělské půdy (formuláře žádosti jsou k dispozici na příslušných pobočkách Státního

Další možností, jak zahájit pozemkové úpravy, je zahájení v důsledku stavební činnosti. Pozemkové úpravy mohou být však vyvolány i v souvislosti s potřebou určení hranic přídelů v případech, kdy existují pouze neúplné, poškozené nebo špatně čitelné podklady. V tomto případě se

jedná o specifické řízení, tzv. upřesnění a rekonstrukce přídelů.

Po zahájení pozemkových úprav začíná tzv. přípravné období, kdy je prováděno shromažďování všech potřebných podkladů o řešeném území, které je v rámci těchto prací vymezováno, probíhá aktivní spolupráce s příslušným obecním úřadem, příslušným katastrálním pracovištěm, dotčenými správními a státními úřady, správci sítí. Následně je vybrán zpracovatel návrhu pozemkových úprav.

Formy navržených pozemkových opatření

- opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků (polní nebo lesní cesty, mostky, propustky, brody, železniční přejezdy)
- protierozní opatření pro ochranu půdního fondu (protierozní meze, průlehy, zasakovací pásy, záchytné příkopy, terasy, větrolamy, zatravnění, zalesnění a podobně)
- vodohospodářská opatření sloužící k neškodnému odvedení povrchových vod a ochraně území před záplavami

(nádrže, rybníky, úpravy toků, odvodnění, ochranné hráze, suché poldry a podobně)

- opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí, zvýšení ekologické stability (místní územní systémy ekologické stability, doplnění, popřípadě odstranění zeleně a terénní úpravy a podobně)

Příprava a dokončení pozemkových úprav

Téměř finální etapou celého díla je vypracování návrhu pozemkových úprav, které je podkladem pro rozhodnutí o schválení

návrhu dle § 11 odst. 4 zákona. Schválený návrh je podkladem rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv, určení výše úhrady a lhůty podle § 10 odst. 2, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemene k dotčeným pozemkům a pro zpracování obnoveného souboru geodetických informací.

Dnem nabytí právní moci rozhodnutí dle § 11 odst. 8 zákona v katastru nemovitostí je obnoven katastrální operát, vlastníci mají dle zákona právo na jedno bezplatné vytyčení nových pozemků v terénu, následně Státní pozemkový úřad začíná s přípravnými projekčními a realizačními pracemi dle

schváleného plánu společných zařízení. Neopomenutelným přínosem pro obce jsou následné realizace veřejně prospěšných staveb, na které jsou v převážné většině čerpány finanční prostředky z dotací EU. Předpokladem pro úspěšné dokončení stavby a její další bezproblémové užívání je nejen vhodné umístění stavby v terénu, kvalitní projektová příprava, včetně potřebného inženýrsko-geologického průzkumu, ale také správné načasování termínu realizace.

Bc. Petr Fulín
 vedoucí odd. komunikace a marketingu
 Státní pozemkový úřad

Polní cesta

Poldr

Biokoridor